

Jiří Trnka

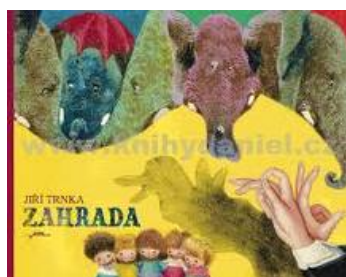
* 24. únor 1912 Plzeň

+ 30. prosinec 1969 Praha

Jiří Trnka byl výtvarník, ilustrátor, loutkář, loutkoherec, scénárista, režisér, autor animovaných filmů a pohádkového příběhu pro děti. Vyrůstal v rodině klempířského mistra a švadleny. Knihu o jeho životě (na základě vyprávění a zápisků jeho matky a na základě vlastních vzpomínek) vydala jeho první manželka **výtvarnice Helena Chvojková** pod názvem **Můj syn**. Po absolvování obecné školy studoval na reálce v Plzni, kde pod vedením profesora kreslení **Jiřího Skupy** získal základy pro svou pozdější výtvarnou, divadelní i filmovou tvorbu. Po odchodu z reálky se krátce učil cukrářem a zámečnickem, posléze se vyučil u obchodníka s uměleckými předměty. Na Skupův podnět začal roku 1927 studovat UMPRUM.

Již během studií se účastnil loutkami a grafikami domácích i zahraničních výstav, kresbami přispíval do novin a časopisů, začal ilustrovat a graficky upravovat knihy, příležitostně se věnoval i reklamě. V druhé polovině 30. let navrhoval hračky pro firmu Pospíšil v Rokycanech (pozdější Hamiro), nadále spolupracoval se Skupovým divadlem. V roce 1936 založil v pražském divadle Rokoko **vlastní loutkovou scénu Dřevěné divadlo**, které však po první sezoně pro finanční potíže zaniklo, a proto se začal výrazněji věnovat ilustraci a volné tvorbě. Do konce života Ilustroval více než stovku knih českých i světových autorů. Během druhé světové války spolupracoval jako kostýmní a jevištní výtvarník s Národním divadlem, podílel se také na výpravách filmů v barrandovských ateliérech. V roce 1945 se stal uměleckým vedoucím pražského studia kresleného filmu (pozdější **Bratři v triku**). V novém ateliéru se věnoval loutkovému filmu (loutky velmi snadno vyřezával levou rukou). Trnkova filmová tvorba, stejně jako ilustrace, vynikala osobitým humorem, charakteristickou pohybovou stylizací, nápaditým propojením výtvarné a hudební složky filmu. Svému tvůrci přinesla celosvětové uznání a řadu domácích i zahraničních prestižních ocenění. Roku 1967 byl Trnka jmenován profesorem Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, kde až do své smrti vedl ateliér ilustrace a užité grafiky. Jako scénárista, výtvarník a režisér vytvořil celou řadu animovaných filmů. Pracoval technikou filmu kresleného, papírkového, maňáskového a loutkového. **Mezinárodní věhlas získaly zejména Trnkovy celovečerní filmy: Špalíček, Císařův slavík, Bajaja, Osudy dobrého vojáka Švejka, Sen noci svatojánské, Broučci a Staré pověsti české.** V 50. letech vytvořil kostýmy k filmu *Byl jednou jeden král* a k *husitské trilogii režiséra Otakara Vávry (Jan Hus, Jan Žižka, Proti všem)*. Zkušenosti z výtvarné a filmové práce se promítly do jeho **jediné prózy pro děti**, do pohádkového příběhu *Zahrada*, v němž Trnka vykreslil dobrodružství prožívaná pěticí malých chlapců v tajemném prostoru zpustlé zahrady, v zapomenutém, zdí ohrazeném „ostrovu“ uprostřed města.

Obrazová příloha

Památník Jiřího Trnky v Plzni

zdroje: <http://cs.wikipedia.org/wiki>
<http://www.google.cz/images>

